Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Euroopan unionin tilapäisestä matkustusasiakirjasta sekä siihen liittyviksi laeiksi (HE 29/2023

Hallintovaliokunta 8.11.2023

Lainsäädäntöneuvos Minna-Kaisa Liukko

Matkustusasiakirjadirektiivin kansallinen täytäntöönpano

- Esityksen valmisteluun on johtanut kansallista täytäntöönpanoa edellyttävä EU:n tilapäisen matkustusasiakirjan laatimisesta ja päätöksen 96/409/YUTP kumoamisesta 18 päivänä kesäkuuta 2019 annettu neuvoston direktiivi (EU) 2019/997 (jäljempänä mat-kustusasiakirjadirektiivi).
- Esityksellä saatetaan matkustusasiadirektiivi kansallisesti täytäntöön.
- Ehdotettavassa uudessa laissa säädettäisiin EU:n tilapäisestä matkustusasiakirjasta, sen mallista ja turvaominaisuuksista sekä sen myöntämisen edellytyksistä ja menettelystä matkustusasiakirjadirektiivin edellyttämällä tavalla.
- Uusi laki korvaisi konsulipalvelulaissa (498/1999) olevan sääntelyn hätämatkustusasiakirjasta. Passilakiin (671/2006) lisättäisiin informatiivinen viittaussäännös uuteen lakiin.

EU:n tilapäinen matkustusasiakirja

- EU:n tilapäinen matkustusasiakirja on yhteen matkaan oikeuttava matkustusasiakirja, jonka avulla sen haltija pääsee palaamaan kotimaahansa tai poikkeuksellisesti muuhun määränpäähän. EU:n tilapäinen matkustusasiakirja myönnetään edustusta vailla olevalle EU:n kansalaiselle, jos hänen kansallinen matkustusasiakirja on esimerkiksi varastettu.
- Edustusta vailla oleva EU:n jäsenvaltion kansalainen on henkilö, joka on EU:n jäsenvaltion kansalainen, jonka kansalaisuusvaltiolla ei ole Euroopan unionin ulkopuolisessa kolmannessa maassa pysyvää suurlähetystöä, konsulaattia taikka sellaista suurlähetystöä, konsulaattia tai kunniakonsulia, joka pystyisi tietyssä tapauksessa tosiasiassa antamaan konsulipalveluja.

Esitys EU:n tilapäistä matkustusasiakirjaa koskevaksi sääntelyksi

- Esityksessä säädetään seuraavista tilanteista:
- Suomi *myöntää* edustusta vailla olevalle EU:n jäsenvaltion kansalaiselle EU:n tilapäisen matkustusasiakirjan EU:n jäsenvaltion ulkopuolisessa maassa.
- Suomi *myöntää* Suomen kansalaisen tai edustusta vailla olevan EU:n jäsenvaltion kansalaisen seurassa matkustavalle perheenjäsenelle, joka ei ole EU:n jäsenvaltion kansalainen EU:n tilapäisen matkustusasiakirjan.

EU:n tilapäistä matkustusasiakirjaa koskeva sääntely kansallisessa lainsäädännössä

Lisäksi esityksessä säädetään tilanteista, joissa

- *Suomen kansalainen hakee EU:n tilapäistä matkustusasiakirjaa toisen EU:n jäsenvaltion edustustosta => säädetään siitä, että Suomen viranomainen vahvistaa hakijan Suomen kansalaisuuden ja henkilöllisyyden* toiselle EU:n jäsenvaltion viranomaiselle, sekä
- Suomen kansalaisen tai edustusta vailla olevan EU:n jäsenvaltion kansalaisen *seurassa matkustava perheenjäsen, joka ei ole EU:n jäsenvaltion kansalainen hakee EU:n tilapäistä matkustusasiakirjaa toisen EU:n jäsenvaltion edustustosta => säädetään siitä, että Suomen viranomainen vahvistaa pyydettäessä perheenjäsenen oleskeluluvan voimassaolon toiselle EU:n jäsenvaltion viranomaiselle.*
- Suomen viranomaiset eivät myönnä EU:n tilapäisiä matkustusasiakirjoja omille kansalaisilleen

ETD EDUSTUSTA VAILLA OLEVALLE EU-KANSALAISELLE + PERHEENJÄSENILLE, JOKA EI OLE EU-KANSALAINEN

Suomen UM tekee päätöksen ETD:n myöntämisestä Ranskan vahvistuksen perusteella

Kansalaisuusvaltion kuuleminen, annetaan kaikki tiedot + valokuva mitkä merkityksellisiä ja pyydetään vahvistus kansalaisuudesta ja henkilöllisyydestä. Ranska vahvistaa kansalaisuuden ja henkilöllisisyydet + tarvittaessa ole-luvan voimassaolon

ESIM. RANSKA UM

SUOMEN EDUSTUSTO

Jos Ranska vastustaa ei ETD:tä myönnetä

Suomen edustusto lähettää jäljennökset myönnetyistä ETD:stä Ranskalle

Etd:n luovutus

Hakemus ETD:stä. Hakemukseen liitettävä valokuva + kaikki henkilöllisyydettä osoittavat asiakirjat

SUOMALAISELLE ETD (EMERGENCY TRAVEL DOCUMENT) + SEURASSA MATKUSTAVA PERHEENJÄSEN

